

[Elisabeth Bruun Olesen]

penge ind i de amtsfonde. For hvis man skal foretage en målrettet investering, er det nødvendigt, at man har penge, og de penge skal man så have via skatterne på en i virkeligheden underlig snørklet måde. I stedet for, at man tager dem direkte, skal de en tur omkring de offentligt ansatte. Jeg synes, det er en meget besværlig måde at gøre tingene på.

Hermed har vi ikke sagt, at vi er uenige med Socialdemokratiet i, at der skal målrettede investeringer til, men den måde, det bliver gjort på, er ret molboagtig.

Socialdemokratiets tanker om, at de offentligt ansattes medbestemmelse skal blive større ved en ændring af samarbejdsudvalgenes regelsæt, forstår vi simpelt hen ikke. Hvorfor kan man ikke ændre regelsættene i en mere forpligtende retning uden OD? Det hænger faktisk ikke særlig godt sammen.

I øvrigt synes vi, der mangler en dimension i hele denne debat. Både Socialdemokratiet og SF har foreslået, at man opbygger nye lønmodtagerstyrede fonde, men man siger meget lidt om, hvad fondene egentlig skal bruges til. Det antydes kun. Vi mener, det ville være mest interessant at starte med at fortælle, hvilke investeringer der var brug for, nemlig investeringer, som kunne ændre marchen mod afgrunden, ændre væksten i en mere miljøvenlig retning.

Desuden har vi set os om i dagens Danmark. Der er faktisk i dag i Danmark lønmodtagerstyrede fonde, som allerede sidder på en meget stor del af kapitalmarkedet. Men denne kapital bruges på en måde, som ikke er til at skelne fra den private kapital.

Derfor siger vi: hvad med at ændre de eksisterende fondes praksis, før vi går i gang med at opbygge nye? Det drejer sig både om Lønmodtagernes Dyrtidsfond, ATP-fonden og pensionskasserne. De besidder faktisk i dag en kapital på skønsmæssigt 240 mia. kr., og hovedparten investeres som passiv spekulationskapital, mens en mindre del investeres i aktier.

Nogle pensionskasser har formuleret det princip, at de kun investerer ud fra profit hensyn, andre kasser stiller betingelser om, at de ikke vil investere i særlig forurenende industri, i virksomheder med uorden i de faglige forhold, med militærproduktion eller handel med Sydafrika. Men det betyder kun, at de i allerbedste fald afholder sig fra at gå ind i de værste foretagender. De bruger ikke de-

res penge offensivt på at ændre forholdene i produktionen eller forholdene på arbejdspladsen.

Vi synes faktisk, man skulle starte med at fastsætte nogle regler for disse kasser og fonde, som betyder, at de skal deltage i investeringerne i en bedre fremtid, med andre ord, at de er med til at investere i virksomheder inden for såvel industri som landbrug og andre sektorer på en måde, som ændrer produktionen i en mere miljøvenlig retning.

Socialdemokratiet skylder os egentlig at sige, hvorfor det er gået så ynkeligt med investeringerne i de kasser, som de er, og at de har været totalt perspektivløse og har fungeret 100 pct. på de kapitalistiske præmisser uden forsøg på et andet indhold.

Konkluderende vil jeg sige, at OD eller ØD er blevet svaret på så meget: et svar på den manglende opsparring, et svar på midler til investeringer med lønarbejderindflydelse og et svar på virksomhedsdemokrati.

Jeg synes, der er grund til at repetere, hvad VS egentlig synes spørgsmålene var. De lyder: hvordan kan arbejderklassen eller lønarbejderne få indflydelse på produktion, arbejdsvilkår og det færdige produkt såvel på den enkelte arbejdsplads som i samfundet generelt? Eller spurgt på en anden måde: hvordan angriber vi kapitalisternes ejendomsret, deres ret til at lede og fordele arbejdet, deres ret til frit at disponere over overskud? Vi mener ikke, at nogen af de forslag, vi har set om OD/ØD, duer som besvarelse af disse spørgsmål. Vi mener endog, de trækker i den forkerte retning, og derfor er vi imod dem.

Lykketoft (S):

Jeg synes, at debatten for så vidt har haft et rimeligt forløb på den måde, at vi har slået fast, at det, regeringen kalder overskudsdeling, det er for de ni tiendedele vedkommende skattefiduser, og at der ikke er nogen som helst sikkerhed for en større medarbejderindflydelse, for et øget demokrati i de resterende ti pct.

Jeg synes også, det har været nyttigt på den måde, at vi har fået slået fast, at der ikke er et flertal i Folketinget, som vil underminere ånden, balancen, hovedsigtet med den skattereform, der er aftalt, for at give regeringen medløb på disse 90 pct. skattefiduser.